

ADVIES Nr. 2.207

Zitting van dinsdag 23 maart 2021

Projecten voor de primaire preventie van burn-out op het werk - Schorsing

x x x

2.896

ADVIES Nr. 2.207

Onderwerp: Projecten voor de primaire preventie van burn-out op het werk - Schorsing

De Nationale Arbeidsraad heeft beslist om zich uit eigen beweging uit te spreken over de subsidieaanvragen voor projecten voor de primaire preventie van burn-out op het werk.

Bij zijn werkzaamheden heeft de Raad kunnen rekenen op de waardevolle medewerking van vertegenwoordigers van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (FOD WASO).

De Raad heeft op 23 maart 2021 het volgende eenparige advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ONDERWERP EN DRAAGWIJDTE VAN HET ADVIES

De Nationale Arbeidsraad wijst er op dat het eerste lid van artikel 16 van het koninklijk besluit van 26 november 2013¹ voorziet dat een subsidieaanvraag voor een project voor de primaire preventie van burn-out op het werk dient te worden ingediend tussen 1 juni en 31 juli, via elektronische weg, door gebruik te maken van het formulier beschikbaar op de websites van de FOD WASO en de Raad.

Het tweede lid van artikel 16 van hetzelfde koninklijk besluit bepaalt dat de indiening van aanvragen uitzonderlijk wordt geschorst voor het jaar 2020.

In 2020 werden dus geen nieuwe projecten voor de primaire preventie van burn-out door de Raad geselecteerd voor subsidie.

De Raad stemde in zijn advies nr. 2.165 van 26 mei 2020 in met deze opschorting voor 2020.

Hij wees toen op de gewijzigde arbeidsomstandigheden in de ondernemingen als gevolg van de COVID-19-pandemie, waardoor het in het midden 2020 niet het geschikte moment was voor ondernemingen en sectoren om nieuwe projecten uit te werken of in te dienen.

Hij voegde hieraan evenwel onmiddellijk toe dat de moeilijke arbeidsomstandigheden in veel ondernemingen veroorzaakt door de pandemie, en die op langere termijn riskeerden voort te duren, naar de toekomst toe het toekennen van subsidies voor projecten ter preventie van burn-out op het werk nog meer zouden verantwoorden.

De schorsing van de mogelijkheid om aanvragen voor de subsidie in te dienen, werd daarom enkel verleend voor 2020.

¹ Kb tot uitvoering van artikel 191, § 3 van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen.

Dit betekent dus dat op basis van het eerste lid van artikel 16 van het koninklijk besluit van 26 november 2013 een subsidieaanvraag voor een project voor de primaire preventie van burn-out op het werk kan worden ingediend tussen 1 juni en 31 juli 2021.

De Raad heeft beslist om zich uit eigen beweging te buigen over deze kwestie.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

A. Stand van zaken – Projecten voor de primaire preventie van burn-out

De Raad wenst vooreerst enige verduidelijking te geven over de stand van zaken wat betreft de afgelopen of lopende projecten voor de primaire preventie van burn-out die door hem werden geselecteerd.

De projecten die in 2018 werden geselecteerd (de eerste cyclus) zijn reeds sinds december 2019 afgelopen en de experten die de Raad bijstaan (art. 10, § 2 van het KB) ronden op dit ogenblik hun syntheseverslag af dat ze maken op basis van onder andere de eindrapportering over deze projecten. Gezien de COVID-19-pandemie namen de opvolggesprekken die de experten voerden in het kader van deze evaluatie wat meer tijd in beslag.

Eveneens omwille van de COVID-19-pandemie konden de aanvragers van de projecten die in 2019 werden geselecteerd (de tweede cyclus) tot 31 december 2020 een verlenging van hun project aanvragen, mits ze dit meedeelden aan de FOD WASO en er hierbij informatie werd gegeven over de staat van uitvoering en (her)planning van de acties van het project.

De overgrote meerderheid van hen heeft dit ook gedaan. Deze projecten dienen beëindigd te worden op uiterlijk 31 mei 2021. Na de eindrapportering, zullen de experten die de Raad bijstaan deze projecten evalueren tegen 30 juni 2022.

Kortelings zal de Raad dus beschikken over het syntheseverslag over de eerste cyclus van projecten (selectie 2018) en midden 2022 zal ook het syntheseverslag over de tweede cyclus van projecten (selectie 2019) klaar zijn. Dit zal de Raad de mogelijkheid geven om in de adviezen die hij naar aanleiding hiervan zal uitbrengen conclusies te trekken aangaande de lessen die uit deze projecten geleerd kunnen worden.

De Raad wordt evenwel geconfronteerd met het feit dat, gezien het voortduren van de COVID-19-pandemie, op dit ogenblik nog geen syntheseverslag van de experten voorhanden is dat hem zou toelaten om de doeltreffendheid en de effecten van het koninklijk besluit in de praktijk te beoordelen met het oog op het eventueel aanpassen van het systeem voorafgaand aan een nieuwe cyclus. Het koninklijk besluit vraagt een advies van de Raad hieromtrent (art. 25 van het KB).

Een schorsing van de indiening van aanvragen zal toelaten om de doeltreffendheid en de effecten van de projecten in de praktijk te beoordelen alvorens een nieuwe cyclus te starten.

B. Op te starten - Projecten inzake innovatieve arbeidsorganisatie

Daarnaast wenst de Raad er aan te herinneren dat hij op 30 juni 2020 het advies nr. 2.170 uitbracht met betrekking tot innovatieve arbeidsorganisatie. In dit advies wordt een globale aanpak en een kader uitgewerkt voor het opzetten van pilootprojecten inzake innovatieve arbeidsorganisatie.

Er bestaat, in uitvoering van het interprofessioneel akkoord 2017-2018, reeds een wettelijk kader voor pilootprojecten inzake innovatieve arbeidsorganisatie², maar een uitvoeringsbesluit op vraag van voornoemd advies van de Raad werd nog niet genomen.

De Raad herhaalt zijn vraag om uitvoering te geven aan zijn advies door het nemen van een koninklijk besluit dat de wijze, de termijn en de selectie van de ingediende projecten bepaalt, evenals de financiering voor deze projecten voorziet. Hij wenst bij de uitwerking van dit koninklijk besluit betrokken te worden.

Gezien de tijd die hiervoor voorzien dient te worden, gaat de Raad er van uit dat de eerste selectie van de pilootprojecten innovatieve arbeidsorganisatie in 2022 zal kunnen gebeuren.

In dit kader wijst de Raad er op dat hij in het advies nr. 2.170 adviseerde om in het koninklijk besluit terzake een flexibel systeem voor de financiering van deze projecten te voorzien, waarbij de sociale partners jaarlijks op basis van dit KB dienen te beslissen over de besteding van de beschikbare middelen (een nieuwe cyclus van projecten, de evaluatie van een eerdere cyclus van projecten, dan wel nog een andere bestemming van de beschikbare middelen).

² De wet van 14 december 2018 houdende diverse arbeidsbepalingen (art. 7) wijzigt artikel 191, § 3, van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen (I), met inwerkingtreding op 1 juli 2018.

C. Mechanisme voor het opstarten van een cyclus van projecten

In het licht van het voorgaande is het voor de Raad aangewezen om in 2021 geen nieuwe cyclus van pilootprojecten voor de primaire preventie van burn-out te laten starten.

De Raad vraagt de overheid om zo snel als mogelijk een koninklijk besluit te nemen tot aanpassing van het koninklijk besluit van 26 november 2013, teneinde aan alle betrokken partijen rechtszekerheid te bieden over de schorsing van de selectie van projecten voorafgaand aan juni 2021.

Hij heeft in dit kader evenwel eveneens een reflectie gewijd aan de wijze waarop dit in het koninklijk besluit dient ingeschreven te worden.

Hij is immers van oordeel dat het mechanisme van een automatische heropstart van de selectie van projecten elk jaar (ingeschreven in het eerste lid van art. 16 van het KB) onvoldoende soepel is en nu reeds twee jaar op rij een koninklijk besluit vereist om een schorsing van de selectie te bewerkstelligen in functie van de omstandigheden van de COVID-pandemie.

Hierbij is het eveneens van belang dat de Raad in 2021 wenst betrokken te worden bij de werkzaamheden ter voorbereiding en de selectie van projecten inzake innovatieve arbeidsorganisatie in 2022.

De Raad vraagt daarom dat in het koninklijk besluit van 26 november 2013 het mechanisme van een automatische mogelijkheid van indiening van projecten voor de primaire preventie van burn-out elk jaar wordt vervangen door het meer flexibelere systeem van de vereiste van een jaarlijkse beslissing door de sociale partners, zoals ook al geadviseerd door de sociale partners voor de selectie van projecten innovatieve arbeidsorganisatie (advies nr. 2.170).
